

HER ER FREMTIDENS MÅSKE KOMMENDE JULETRÆSPRODUCENTER

≡ Peter Ryhmer

Skovskolen i Nødebo på Sjælland. Det er mandag den 7. august. Klokken er 8.35 og kursusansvarlig Ulrik Braüner Nielsen lukker døren til undervisningslokale 18.2, og byder velkommen til Københavns Universitets sommerkursus Juletræer og pyntegrønt. I de efterfølgende godt seks timer får de studerende en kursusintroduktion og en overordnet gennemgang af produktion, arealvalg og kulturetablering.

Det er 12. gang, Institut for Geovidenskab og Naturformidling (IGN) under Københavns Universitet udbyder

sommerkurset til de skov- og landskabsingeniørstuderende. Om kurset fortæller Ulrik Braüner Nielsen:

- De studerende får en teoretisk indførelse, men også en meget praksisorienteret undervisning i juletræer og pyntegrønt. I og med at vi kun har forskning på nogle af områderne, har vi haft stor gavn af at se ind i forskellige producenttyper, forskellige lokaliteter, forskellige jordbunde og i et vist omfang forskellige træarter, selvom hovedvægten ligger på nordmannsgran og nobilis.

Sommerkurset varer fire uger hvoraf den sidste uge er afsat til skriftlig eksamensopgave. Der er flere ekskursioner i

14 forventningsfulde skov- og landskabsingeniør studerende satte sig en mandag i august på skolebænken for at lære om juletræer og pyntegrønt. Forude venter fire ugers intensiv undervisning i blandt andet kulturforberedelse, skadedyrsbekæmpelse, renholdelse, gødskning og afsætning samt indtil flere brancherelevante ekskursioner.

forløbet, i år til Dønnerup, Maglesø Plantage, Danish Christmas Trees, Hvidkilde Gods, Langesø Messen og Johansens Planteskole i Børkop.

- Vi vil gerne sikre en stor faglig bredde i ekskursionerne, så deltagerne både ser en storproduktion og en husmandsproduktion samt juletræer dyrket på henholdsvis lerjord og sandjord.

Kursets formål er at give de studerende et bredt kendskab til juletræs- og klippegrøntproduktion. Det indebærer kendskab til biologi, miljømæssige aspekter og driftsøkonomi, så deltagerne er i stand til at varetage administration, drift og optimering af juletræer og klippegrønt i erhvervsøkonomisk og miljømæssig sammenhæng. Desuden at kunne foretage rådgivningsopgaver indenfor det faglige felt.

- Jeg ser de studerende som interesserede unge mennesker med et stort produktionsfokus. Vi skal huske på, at det er et valgfrit kursus, hvor vi er i konkurrence med alle mulige andre kurser. Vi har ikke nogen lærebog, men vi prøver at give kurset et så stærkt fagligt niveau som overhovedet muligt, blandt andet ved at bruge de bedste lærerkræfter på kurssets mange forskellige emner.

Som konkrete eksempler på specialister nævner Ulrik Braüner Nielsen assisterende professor Morten Ingerslev på gødskning, direktør hos Danske Juletræer, Claus Jerram Christensen, på marked, handel og handelsindgåelse samt juletræsskovfoged Kenneth Klausen på renholdelse, vækstregulering og driftsplanlægning.

Det understreges, at kurset er forskningsbaseret, og at resultaterne fra forskningen i stor grad inddrages, men hvor der også suppleres med ekskursioner og erfaringer fra kommerciel dyrkning.

De yngre producenter

I Nåledrys 124 argumenterede juletræsgrossist Erling Kortegaard for, at vi som branche skal have et langt større fokus på generations- og ejerskifte i den danske juletræsbranche. Producenter, forhandlere og grossister bliver ældre og ældre, og selv om vi er et sejt folkefærd, lever vi ikke evigt. Derfor skal vi gang med at tænke nyt.

Branchens gennemsnitsalder er med al sandsynlighed steget de sidste 15-20 år, og kommer der ikke snart flere ejerskifter, hvor unge køber af ældre, bliver vi nødt til at kigge andre steder hen. Far til søn generationsskifter er ikke mere det normale, og inden for f.eks. dansk landbrug er ejerskifter inden for familien siden 2011 kun sket i 10-20 pct. af alle ejerskifter.

- Vi skal virkelig tage det her seriøst – ellers ender det galt. Vi bliver nødt til at diskutere det, og lave en plan der blandt andet aktiverer de unge mennesker på skoler og læreanstalter, sagde Erling Kortegaard til Nåledrys i sommers.

Der er ingen specifikke målinger på, hvor mange af sommerkursusdeltagerne, der ender i branchen efter endt

uddannelse, men Ulrik Braüner Nielsen møder jævnligt tidligere studerende på Danske Juletræers arrangementer som arbejder med juletræer og pyntegrønt.

- Der er i snit 14-18 deltagere på hvert sommerkursus. Nogle deltager, fordi de kommer fra et sted med juletræsproduktion. Andre har været i praktik, eller har familie indenfor juletræsproduktion, mens andre igen deltager, fordi de gerne vil have med praktisk skovbrug at gøre, siger Ulrik Braüner Nielsen. ▶

**Den rigtige plante
På det rigtige sted
På det rigtige tidspunkt
Til den rigtige pris**

**Hjørthede
Planteskole A/S**

TRÆ SØGES

- Løv- og nåletræ søges til effekter og flis
- Flishugning med mobil- og selvkørende flishugger
- Kun netto priser
- Maskinskovning og udkørsel

RSKOVSERVICE
- vi kan mere end du tror..

v/René Løvborg
Sepstrupvej 26
8653 Them

Tlf. 2013 8443
rene@rskovservice.dk
www.rskovservice.dk

Skovbrugsstuderende ser juletræer og pyntegrønt som **ET STORT PLUS PÅ CV'ET**

Vi trak 22-årige Lærke Meldgaard Steen og 24-årige Philip James Høyer til side efter dagens første lektioner for at høre mere om dem, deres valg og hvorfor de deltager i et sommerkursus om juletræer og pyntegrønt.

Hvorfor er I her i dag?

Philip: - Jeg tror, at juletræer kommer til at være en større eller mindre del af mit arbejdsliv fremover. Jeg ved endnu ikke helt, hvad jeg vil arbejde med, men i nogle af mine overvejelser omkring, hvad jeg gerne vil beskæftige mig med, er juletræer meget ofte en del af det. F.eks. har de fleste godser og herregårde også juletræer, og så er det da fedt også at kunne varetage den del af produktionen.

Lærke: - Min grundlæggende interesse for juletræer stammer fra barndommen, hvor min afdøde morfar havde en plantage. Her hjalp vi ofte til med blandt andet at plante og sælge fæld-selv. Men - ligesom Philip - ligger min interesse mest i skovbrug, og der er mange steder, hvor juletræer og pyntegrønt indgår som en del af produktionen. Jeg synes, at juletræer er spændende - også i forhold til klimaet - da det er en høst af planter og træer, som man forhåbentlig kan få noget godt ud af.

Hvad har I lært på kurset her på dag 1?

Lærke: Det virker mere landbrugsagtigt, end jeg havde regnet med. De mange håndteringsgange med blandt andet sprøjtning og gødskning er nyt for os, men det er måske også fordi, at slutbrugeren ikke er opmærksom på alle de mange arbejdsgange i produktionen af et juletræ.

Philip: - Kemien er helt klart noget, der er nyt for os. Det er ikke noget, som vi har lært om i de øvrige skovbrugsfag.

Med dette kursus vil I være en eftertragtet arbejdskraft i vores branche. Har I tænkt over det?

Philip: - Det er da helt klart noget, som jeg har tænkt over. Hvis jeg gerne vil være skovfoged, og min arbejdsgiver står med valget mellem en person, som kan juletræer, og en som

ikke kan, så tænker jeg da, at den med juletræer er bedst kvalificeret til jobbet. Jeg brænder ikke for juletræer, men jeg anerkender, at det nok kommer til at være en del af det, som jeg skal i fremtiden, hvilket i sig selv er spændende.

Lærke: - For mig var det ikke baggrunden for at vælge kurset. Det var mere den almene interesse i at juletræer og pyntegrønt på nogle punkter minder om skovdyrkning. Men kurset er i sig selv et stort plus på arbejdsmarkedet - ingen tvivl om det.

Hvad er jeres omgangskreds' holdning til et kursus i juletræer og pyntegrønt?

Philip: - Der er ingen i min omgangskreds, som ved hvor meget der skal til for at lave et juletræ. De tror, at man går ud i skoven, finder et grantræ og tager det hjem i stuen.

Lærke: - Jeg fortalte en veninde og hendes familie om det her sommerkursus. De sad alle sammen og sagde: "Kan man tage et kursus i det? Er der SÅ meget at lære om det? Kan det virkelig passe, at du skal på et fire-ugers kursus?" Den generelle opfattelse er nok, at der ikke er så meget i juletræer og pyntegrønt.

Kan I forestille jer at blive selvstændige juletræesproducenter?

Lærke: - Det bliver ikke der, jeg starter, men jeg kan godt forestille mig, at det udvikler sig, og så er det måske der, jeg ender. Men det vil nok være gennem noget skovdyrkning, hvor man bevæger sig hen mod noget juletræsproduktion på den længere bane.

Philip: - Vi har haft en underviser, som har været i Skotland og arbejdet med juletræer. Det lød vildt spændende med et godt arbejde, udvikling, økonomisk fokus og et stort output. Min praktikperiode sidste år foregik i Canada, og jeg vil gerne til udlandet igen - nok ikke som selvstændig - men som en del af noget allerede eksisterende. 📌